

Χωρικός.

• Τί νὰ κάμω ἔκει;

• Εὔτεινος Θεός.

• Εἶπε θα εὖρης ὅτι Κητεῖς ἐλευθερίαν ἀπεριόριστον. Παρὰ τας ὄχθας του ποταμοῦ τούτου οὔτε νόμοι οὐπάρχουσι πλέον, οὔτε ἴδιοκτησία, οὔτε περιορισμὸς οἰστρήποτε. Οἱ δυστροποῦντες πλούσιοι δένονται εἰς πασσάλους ή κρεμάζονται εἰς τοὺς κλάδους δρυός. Οἱ ἀγράμματοι ἀναδεικνύονται ρήτορες, δικασταὶ καὶ στρατηγοί. Τὸ πᾶν εἶναι ἔκει θεριτὸν καὶ κατορθωτὸν.»

Η εἰκὼν αὗτη τῆς ἐν τῇ γώρᾳ τοῦ Λειγῆρος κοινωνικῆς καταστάσεως, ἡ πρὸ δε καπέντε αἰώνων χαραχθεῖσα, δὲν δμοιάζει πολὺ τὴν πρὸ δλίγων ἔτι ἡμερῶν ἐπικρατοῦσαν ἐν ταῖς αὕταις ἐπαρχίαις ἐπὶ τῆς δικτατορίας τοῦ Γαμβέττα; Αὖ δὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν τούτου μετέπιπτεν ή ἔξουσία εἰς τοὺς γνησίους ἀντιπροσώπους τοῦ γαλλικοῦ δγλου, τοὺς Πυάτους καὶ τοὺς Βλαγκή ή δμοιότης δὲν ἥθελεν εἶναι πλήρης καὶ ἀπεράλλακτος; Οἱ σήμερον ἐν τῷ Σηκουάνᾳ καταποντισμοὶ, οἱ ἐν Λουγδούνῳ τουφεκισμοὶ καὶ τὰ ἐν Ἀλσατίᾳ δλοκαυτώματα ἔχουσί τι νὰ φθονήσωσιν εἰς τοὺς πασσάλους καὶ τὰς ἀπὸ δρυός ἀναρτήσαις τῶν ἐπαναστατῶν τοῦ τετάρτου αἰώνος; Τὰ δὲ προγράμματα τῶν καθ' ἡμέτον δημοκρατῶν δὲν ἔχουσι πολλὴν τὴν δμοιότητα πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐπαγγελίας τοῦ Ἐφεστίου Θεοῦ;

Ἐρωτῶμεν ἡδη τὸν ἀναγγώστην ἀν τοιεύτου εἴδους ἐλευθερίαν ἐκδηλίζειν εἰς τὰ ἀγροτικὰ πλήθη ή θρησκεία τοῦ ἐλέους καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ ἀν τὰ δόγματα αὐτῆς ἡδύναντο νὰ ἀρέτωσιν εἰς ἀνθρώπους, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἡδη ἀποθλέποντας ή πῶς νὰ κορέσωσι τὰς κτηνώδεις αὐτῶν ὅρεζεις διὰ : τῆς βίας, τῆς ἀρπαγῆς καὶ τῆς κοινοκτημοσύνης; Ή λογικὴ ἀποκρίνεται: «Οχι,» καὶ πάντα τὰ ἴστορικὰ μνημεῖα ἐπικυρῶνται τὴν ἀπάντησιν ταύτην· τάναντία δὲ δοξάζουσι μόνοι οἱ θέτοντες ἐπὶ τῆς καφζλῆς τοῦ Ιησοῦ, ἀντὶ ἀκνθίνου στεφάνου πίλον ἐρυθρὸν, καὶ τὰς λέξεις Σασικλισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς θεωροῦντες ὡς συνωνύμους.

• Ικανὰ νομίζοντες τὰ παρατεθέντα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς δυσμενείας τοῦ βραμάτου γωρικοῦ πρὸς τὸ εὐχαγγελικὸν κήρυγμα, θέλο-

μεν ἡδη ἔξετάσαι ἀν ἔτυχε κρείττονος ὑποδοχῆς παρὰ τῷ ὄχλῳ τῶν πόλεων.

(Ἐπειταὶ συνέχεια)

ΕΜ. Δ. ΡΟΪΔΗΣ

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Tout passe, tout lasse dans ce monde. Οὐδὲν ἀληθέστερον. Αἱ ἀποκρέω κατ' ἔτος παρακμάζουσι, καὶ παρακμάζουσι διάτι ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἀνηλθον εἰς τὰς ἀνω τάξεις αἰτίας τῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῇ εὐθυμίᾳ αὐτῶν δὲν εἶναι εὐθυμοί. Ἐνθυμεῖσθε ἄλλοτε τὰς δύο τελευταῖς κυριακαῖς τῶν ἀποκρέω; Οποία ζωηρότης παρὰ τῷ λαῷ! ὅποια εὐθυμία! αἱ ὄδοι Ερμοῦ καὶ Αἰγλοῦ ἦσαν ἀδιάβροτοι ἔνεκα τοῦ πλήθους τῶν προσωπίδωφρων καὶ ἐφέτος αἱ ὄδοι ἦσαν ἀδιάβροτοι ἔνεκα τῶν θεατῶν οἵτινες ἔμεσντο... τί; καὶ ἐγὼ ἀγνοῶ. Ἐν τούτοις αἱ χοροὶ ἦσαν ἔφθιμοι· τὴν νύκτα πληθὺς προσωπίδωφρων διέτρεχε τὰς ὄδους τῆς πόλεως καὶ μετέβαινεν ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν· τίνες ἦσαν αὐτοί; δὲν ἦτο δλαδές. Ο λαὸς δὲν εἶναι πλέον εὐθυμος· ή καρδιὰ τοῦ ἀκατεργάστου αὐτοῦ λαοῦ, ώς τὸν ὀνομάζομεν ἡμεῖς, εἶναι τεθλιψμένη καὶ ἐκπεπληγμένη· ἐκπεπληγμένη διὰ τὰς φοβερὰς συμφορὰς τῆς Γαλλίας· τεθλιψμένη, διάτι ἐγενόμεθα παίγνιον μᾶς· τῶν ισχυρῶν δυνάμεων, τῆς Ἀγγλίας, ἢτις δὲν ἔννοει ὅτι διαν αὐτὴ καταχράται τῆς ισχύος αὐτῆς πρεσβεύουσα τὸ δικαίον τοῦ ισχυροτέρου, ἐξαγιαζει τὴν ληστὴν ὅστις διὰ τοῦ αὐτοῦ δικαίου φενεύει ή φορολογεῖ τοὺς αἰχμαλώτους.

Παρατηρήσατε τί συμβαίνει ἀπό τινος ἐν Ελλάδι· αἱ πάνδημοι ἔορται δλονὲν ἐκλείπουσιν ή φύινουσιν, ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο ν' ἀναμιχθῇ ή μέτη τάξις· διατὶ ἔχει γε ή μέση τάξις δηλητηριάζει· τὰς τοῦ λαοῦ διασκεδάσεις· Δὲν εἴμεθα φιλόσοφοι, ἀπαγε τῆς θλασφημίας, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶναι εὐεξήγητον. Εὖ τῇ πατρίδῃ ημῶν δὲν ἀναπτύσσεται οὐδὲ ἐνθαρρύνεται δὲ οὐδικὸς βίος· πλαστὸς πολιτισμὸς μᾶλλον δλέθριος τῆς βραβερότητος εἰσέδυσεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡμῶν, εἰσέδυσε δὲ εἰς τὰς μᾶλλον ἀνεπτυγ-

μένας τάξις αἵτινες ἐσχημάτισαν χάσμα διὰ τῶν ἔξεων καὶ τῶν ἡθῶν αὐτῶν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ λαοῦ ὁ λαὸς ἀποστρέφεται τοὺς πιθηκίζοντας Ἑλληνας καὶ μιμουμένους πολιτεισμὸν ξένιον, ὃν οὔτε κανέννοοσι, καὶ μάλιστα τὸν γαλλικὸν πολιτισμὸν ὅστις ἐξηλέγχθη ἐσχάτως ἀλέθριος· οἷος δὲ οἱ πιθηκίζοντες οὗτοι ἀναλάβωσιν θυρτὴν καὶ περικοσμήσωσιν αὐτὴν μὲ τὰ ἄνθη ξένιον λειμώνων, ὁ λαὸς παραιτεῖται αὐτῇς.

Οἱ κακοὶς ὅτοι αἴθριος καὶ γλυκύτατος κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀποκρέων μὴ νομίσετε ἐν τούτοις ὅτι λέγω τοῦτο χείρων. Ἀποστρέφομαι τὸν αἴθριον κακόδην διὰ πολλοὺς λόγους. Ἐμπρότοις ἀδύνατον νὰ ἐργασθῶ αἴθριος οὕτως· ὅταν ὁ ἥλιος διατρέχῃ οὐρανὸν ἀνευ νεφῶν, ὅταν ἡ φύσις πᾶσα ἡναὶ φαιδρὰ ὡς ὁ νεαρὸς τῆς Ἀφροδίτης παῖς, τὴν ἀληθείαν παρατεῖται τὴν ἐργασίαν καὶ σπεῦδων νὰ ἀπολαύσω τὴν καλὴν ἡμέραν. Ἀλλ' ὅταν τοῦτο συμβαίνῃ 28 ἡμέρας τὸν μῆνα, θὰ δύολογήσητε ὅτι οὐδὲν ἐπιζημιώτερον τοῦ ὥραίου κακοῦ. Συμφωνοῦσι πρὸς τοῦτο καὶ οἱ ἐμπόροι τῶν ἐπενδυτῶν. Ἀλλὰ γνωρίζετε ποίουν ἐπιβῆτην ἔχει ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἡ ὥραία ἡμέρα; Η γαλήνη τοῦ κακοῦ ἐμπνέει γαλήνην τῶν αἰσθημάτων· καὶ ἡ γαλήνη τῶν αἰσθημάτων εἶναι ἡ γῆρας; ἡ θάνατος. Παρετήρητε ὅτι ὅταν ὁ κακός ἦναι ὥραίος, οἱ βουλευταὶ ἀγορεύουσι τρὶς ἀνοικότερον τοῦ συνήθους, οἱ ὑπουργοὶ μεταβιέτουσι δεκάκις τρὶς περισσοτέρους ὑπαλλήλους· ταξιδεύει τις τόσουν καλῶν; μὲ ὥραίον κακόρην! Οἱ ἐφημεριδογράφοι καταχωροῦσιν αἰτήσεις περὶ μεταλλείων καὶ μόνον οἱ δανεισταὶ ἐξακολουθοῦσι θηρεύοντες τοὺς ὄφειλέτας. Ἐκάστη καλὴ ἡμέρα πληρόνεται κατὰ μέσον δρούν μὲ 100,000 δραχμῶν καὶ δὲν δύει οὐπῆρχεν ἐν Ἑλλάδι τοσοῦτον συνεχῆς εὑδία τὸ σῖδνος ήτο πλουτιώτερον.

Τελευταῖον εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην τεσσαρακοστὴν· δὲν γνωρίζω ἀν πάντες προσεύχωνται, ἀλλὰ βεβαίως πάντες στεροῦνται τῶν θορυβωδῶν διασκεδάσεων. Ιδίως εὑρίσκουσιν ἀφορμὴν οἱ θεοκήρυκες νὰ κηρύξωσιν ὅποι τοῦ ἀμφιώνος ἐν ὑπερμεσοῦντι δεκάτῳ ἐννάτῳ αἰώνι· ὅτι ἐν τῇ γηστείᾳ οἱ γόραι καὶ οἱ προφῆται

κρέμανται· κάλλιον θὰ ἥτο ἀν ἐκρεμῶντο οἱ τοιοῦτοι θεοκήρυκες. Λν ἐπετρέπετο νὰ δώσω συμβουλὴν τινα ἡμέλον παρακαλέσει τότους νέους οἵτινες κακῶς ἀπαγγέλλουσαν καὶ αἰσθάνονται ὅτι ἀπαγγέλλουσι νὰ διαμοιράζωνται εἰς τὰς κεντρικωτέρας ἐκκλησίας καὶ ν' ἀναγινώσκωσι κατὰ κυριεκήν ἕνα λόγον τοῦ Μηνιάτου. Οἱ ἀριστοὶ οὗτοι ῥήτωρ τῆς ἐκκλησίας, τοῦ δποίου η εὐκενθησία ἀμιλλάται πρὸς τὴν εὐγλωττίαν, ἔγραψεν εἰς γλωσσαν τοῦ λαοῦ μὲν ἀλλὰ κομψὴν, εὐληπτον δὲ πρὸ πάντων εἰς τὸν λαὸν, ὅστις ἀπαυδήσας ν' ὄκουνη ἀνοσίας αἰωνίως, θέλει ματὰ βαθείας συγκινήσεως ἀκροασθῆ τοὺς περιπαθεῖς τοῦ Μηνιάτου λόγους. Προτρέπομεν τοὺς νέους καὶ ὅχι τοὺς θεοκήρυκας, διότι τίς ἔξι αὐτῶν δύναται ἐνδομέγχως· διότι ὑπερβαίνει τὸν Μηνιάτην;

Η θρησκεία μ' ἐνθύμισε τὸν ἔρωτα· ὑπάρχουσι τόσαι τραγῳδίαι ἐπιγραφέμεναι θρησκεία καὶ ἔρως! Οἱ ἔρως μὲ ἐνθύμισε τὸ θέατρον. Όποια σχέσις ὑπάργει μεταξὺ ἔρωτος καὶ θεάτρου; Όχι βεβαίως· διότι ἐν τῷ θεάτρῳ διδάσκεται ίδίως δέρως· ὅλλα πρὸ πάντων διότι δέρως ἐν Ἀθήναις εἶναι ὑπόκρισις ἀπλὴ καὶ οὐδὲν ἄλλο. Ο πολιτισμένος νέος πρέπει νὰ φορῇ γειράκτια, νὰ φελλίζῃ γαλλικὰ καὶ νὰ ἔναι ερωτευμένος. Επαρμένως ἐρωτεύεται ἡ μᾶλλον λέγει διότι ἐρωτεύεται τὴν τυχοῦσαν, μόνον διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ ἐπίθετον τοῦ ἐρωτευμένου. Καὶ ἔπειτα, ὁ ἐρωτευμένος εἶναι εὐκίτητος· ἀνθρωπος· καὶ ὁ νέος τοῦ συρμοῦ πρέπει νὰ νομίζεται εὐκίτητος. Ἀλλὰ πρὸ πάντων τὸ δέν συγγωρεῖται εἰς τὸν ἐρωτευμένον; ὃν εἰπή ἀνοσίαν τινα·—Ο διατυχής, ψιθυρίζουσιν οἱ περὶ αὐτὸν, θὰ ἐνθυμεῖται τὴν ἐρωμένην τοῦ παρακατέθετος πλησίον αὐτῆς καὶ νοῦν καὶ καρδίαν. Άν ἔναι ἀκηδής, δικυρός, —Ο ταλαίπωρος, ψιθυρίζουσι· πῶς θέλετε νὰ ἔχη τὴν ὑπομονὴν τῆς ἐργασίας ἀφοῦ δνειροπολεῖ αἰωνίως τὴν ἐρωμένην αὐτοῦ ὁ ἐργάτης ἐργάζεται ἀνενδότως, ἀλλ' ὁ ἐργάτης δέν εἶναι ἐρωτευμένος. Αἱ! φίλε ἀναγνωστα, φρόντισε νὰ σὲ νομίζωσιν ἐρωτευμένον· δέν ἔχεις ίδέαν τὶ ὥραίον πράγμα εἶναι δέρως· δικαιοιογεῖ τὰ πάντα.

Οἱ αλλοπρωσικοὶ πόλεμοις ἐπαυσε τέλος πάντων καὶ ή συντριβεῖσα Γαλλία· ὑπέκυ-

ψεν εἰς δρους; εἰρήνης; σκληροτάτους. Άναγκήσαστε ἐφημερίδας; Σας παραπέμπω εἰς αὐτὰς νὰ φωτισθῆτε περὶ τούτου, ἀλλ' δι Παρθενῶν δὲν εἶναι ἔθημερίς. Διάβολε!-nous sommes chez nous, nous pouvons juger — τώρα ἐνθυμήθην ὅτι φίλοι μου τινες κατέκριναν τὸν τίτλον τοῦτον τοῦ Παρθενῶνος. Οἱ μὲν ἔλεγον, εἶναι λίσαν πομπώδης! οἱ δὲ, όντες ἐρείπιον δὲν ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς νεογνοῦ περιοδικοῦ. Καὶ ἄλλοι ἄλλα. Οἱ φιλοκατήγοροι εὑρίσκουσι πάντοτε ἀφθονον πληγὴν δικιάς, Παρθενών! Άλλ' ἂν ἐλέγετο Ερεχθείον; Άν ἐλέγετο... μυριάδες ὄνομάτων ὑπάρχουσιν. Άληθῶς καὶ οἱ 'Ισπανοί, πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων παραπόνων, φέρουσι δέκα ή εἰκοσιν ὀνόματα· ἄλλα οἱ 'Ισπανοί εἶναι 'Ισπανοί, καὶ οἱ Έλλῆνες Ελλῆνες· πρὸς ἀποφυγὴν παρατηρήσεων ἔπεισα τὸν συντάκτην νὰ μεταβάλῃ τὸν τίτλον. Θὲς ἐπιγραφὴν «Οπως θέλετε» καὶ πάντες θὰ εὐχαριστηθῶσιν· δι μὲν θὰ τὸ ὄνομαζη Παρθενῶν, ὁ δὲ σελήνην, δι δὲ τάλληρον, δι δὲ 'Αισπασίαν, πάντες κατὰ τὰς δρέπεις αὐτῶν. 'Αλλὰ τότε η μετωπίς; Αἴ εἰς τὴν μετωπίδα κανεὶς ήδην κατα νὰ ὑπογράψῃ, οὐτε θέλετε. Παράδοξον ἀληθῶς ζῶον ὁ αὐθιστός! τέρπεται ὅταν ἀναγνωρίζῃ εἰς πᾶν ἔργον τὰ ίδια ἔχυτοῦ αἰσθήματα· διὰ τοῦτο η μουσικὴ συγκινεῖ πάντας, καὶ συγκινεῖ βραύτατα, διότι ἐγείρει τὰς αἰσθητικὰς δυνάμεις ἀρίστως καὶ ἔκαστος πλάττει ίδιον κόσμον εἰς ὃν περιάγεται ἐνόσῳ ἀναπτεροῦται ὑπὸ τῆς μουσικῆς. Τὸ αὐτὸ ἄσμα ἐνθυμίζει εἰς τὸν στρατιώτην τὰς μάχας του, εἰς τὸν ναύτην τὰς τρικυμίας του, εἰς τὸν νέον τους ἔρωτας αὐτοῦ. Καὶ πολὺ φοβούμεις ὅτι τὸ ἀριστον σύγγραμμα εἶναι διευκόλ γέρτης.

Δ. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

— 8 —

ANANAPIA

Ἐξ αὐτοῦ συμπεραίνω, ἐξη-
κόλούθησεν ὁ λοχαγὸς Δεοδίλλης ὅτι ἐνώ-
πιον ἀναποφεύκτου κινδύνου τὸ φρονιμώ-
τερον εἶναι νὰ δειχνύωμεν ἀναλλοίωτον θάρ-

χρόνος. Ο κίνδυνος, ως γέγεντες, ἀπλῆ μόνη
λέξις εἶναι, καὶ ἔχει τὸν αὐτόν τινας τοὺς
χρόνους τῶν ἀλληγοριῶν, θάξεις οὗτοι
τὰ προσκόμια εἶναι ἀλαζόνες· Εκδίσκτε
εὐθὺς πρὸς αὐτὰ καὶ ἐστὲ βέβαιος οὗτοι· Ωτα
νικήστε.

— Εἶναι ἀληθὲς, εἶναι ἀληθὲς, ἀνέκραξεν
ἡ νεαρὸς μαρκεσίος Βιβέρης συμφωνῶ μὲ τὸν
λογχηγόν· ὅταν δὲν ἔχῃ τις θάρρος, πρέπει
νὰ ἔχῃ φρόνησιν. Τὸ νὰ φέρεται τις οὕτως
ῶστε νὰ νομίζεται ἀσύνετος, σημαῖνει πολ-
λάκις ὅτι ἔγει φούνησιν. Τί λέγετε, Ιατρέ;

Έκεινος πρὸς ὃν ἀπετείνετο ἡ αἰφνιδία
αὗτη ἐρώτησις ἐφάνη ὥσει προσβληθεὶς ὑπὸ^τ
ἥλεκρικοῦ δανισμοῦ. Όταν ἐνόησεν ὅτι ἡ
ἐρώτησις τῆς κυρίας Βιρές ἀπευθύνετο πρὸς
αὐτὸν, ἐφάνη ἀνακύπτων ἀπὸ βαθεῖκν ὄνει-
οπόλησιν.

— Εἰμπορῶ, εἶπε, νὰ σᾶς διηγηθῶ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἴστορίαν τινά.

— Όρχιστέραν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὅποιαν
διηγήθη ὁ λογαργὸς Δερβίλλης;

— Ωραιοτέραν δχι, ἀλλ' ἀποδεικνύουσαν
ἐνεργῶντις ὅτι ἐνίστη εἶναι γενναιότης νὰ δει-
κνύεται τις δειλός; Ἐγὼ εἴμαι ὁ ἥρως τοῦ
συμβάντος ἀλλὰ σᾶς ὑπόσχομαι ἐκ προστ-
μίων ὅτι δὲν θὰ προσθέσω εἰς τὴν ἀληθείαν
οὔτε τὸ ἐλάχιστον περιτέχνημα. Δὲν θὰ ἥ-
μει εἴμην ἀληθής. Άλλως τε δὲ ἐν ἀνάγκη
δὲν θὰ μοι λείψουν αἱ μαρτυρίαι.

Ο κύκλος τῶν ἀκροκτῶν περιεστάλη ἐκ νέου· κυρία τις τριακοντούτις περίπου, ὠραία μὲν εἰσέστι, ἀλλ' οὐδὲ η φυσιογνωμία ἐμφατύζει μακρὰ Βάσανα, ἐπλησίασε τὴν καθέδραν τῆς πρὸς τὸ ἀνάκλιντρον ἐπ' οὐκ ἐκάθητο ὁ Ιατρὸς, καὶ ἐφάνη λίαν προσέγουσα εἰς τὸν διηγούμενον.

Ο ιατρὸς ἔργοισιν:

«Ἔτοι ἐν τοῖς 1820· μετὰ τρεῖς; ἔβδομά-
δας ἀρότου ἐπέτυχον, διὰ πολλῶν λευκῶν
ψήφων, τὸν τίτλον τοῦ ιατροῦ, ἀνεγέρησαν
διὰ Νεάπολεων, ὅπου ἐσκόπευον νὰ ἀναπαυθῶν
μετὰ τὰς μακρὰς καὶ καπιώδεις ἐργα-
σίας μου.

»Κανένα δὲν ἐγνώριζε ἀκόμη, ήταν ή-
μέρων τινὰ ἔλαχον γραμμάτιον περιέχον-
τα ἀκόλουθα: «Οἱ ιατρὸις Δερλίνος παρακα-
λεῖται ἐνθέρμως νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ μέγι-
ζον τοῦ κόμητος; Π...» Σχες ζητώ τὴν ἀ-